

Kuuleeko kukaan yksinelävää köyhää?

Kuka kuuntelee köyhää? - keskustelutarja

Helsinki, 10.12.2008

Peruspalveluministeri Paula Risikko

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Tulevaisuuden haasteita, ongelmia

- Tuloerot
- Terveyserot
- Kulutuserot
- Selviytyjät selviytyy / heikosti toimeentulevien tilanne
– sosiaalinen ja taloudellinen nousu vaikeutuu?
- Työelämän muutos - ennusteita

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

2

Yksinasuvat – mitä tilastot kertovat

- Yksinasuvien määrä on kasvussa
- Naiset ovat enemmistönä
- Naiset keski-ikäisiä tai sen ylittäneitä, miehet nuoria
- Pienituloisia
- Heistä iso osa elää köyhyysrajan alapuolella

Köyhyden poistaminen edellyttää eri hallinnonalojen toimenpiteitä ja monisektorista yhteistyötä

- sosiaali- ja terveystieteitä => toimenpiteitä
- ↕
- työpolitiikkaa => toimenpiteitä
- ↕
- elinkeinopolitiikkaa => toimenpiteitä
- ↕
- koulutuspolitiikkaa => toimenpiteitä
- ↕
- maahanmuuttopolitiikkaa => toimenpiteitä
- jne...

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN TOIMIA:

A) Tulonsiirroista ja palveluista 1/2

- Tulonsiirroista: Toimeentuloa turvaavat etuudet eivät erottele yksinasuvia ja perheessä asuvia

Esim:

- korotus pienimpiin äitiys-, isyys- ja vanhempainpäivärahoihin sekä sairauspäivärahaan + 170€/kk vuoden 2009 alusta
- yksinhuoltajakorotus lapsilisään + 10€/kk vuoden 2008 alusta
- lapsilisään korotus 3. lapsesta + 10€/kk vuoden 2009 alusta
- Viimesijaisesta toimeentuloturvasta eli toimeentulotuesta: Yksinasuvat ovat suurin tukea saava ryhmä. Yksinhuoltajilla ja yksinasuvilla miehillä suurin riski joutua toimeentulotuen saajaksi.

Tulonsiirroista ja palveluista 2/2

- Palveluista: Ei erottele yksinasuvia => tarveperusteisuus. Suurin osa palveluista joko terveyden tai sairaanhoitoa tai puuttuvan toimintakyvyn korvausta.

- Mieli 2009- työryhmä
- Toimiva terveyskeskus toimenpideohjelma
- Palveluinnovaatiohanke
- Terveydenedistämisen politiikkaohjelma
- Terveyserojen kaventamishjelma

B) SATA –komitea 1/7

▪ Tavoite

- *”Sosiaaliturvauudistuksen tavoitteena on työn kannustavuuden parantaminen, köyhyyden vähentäminen sekä riittävän perusturvan tason turvaaminen kaikissa tilanteissa.”*

Hallitusohjelma 2007 - 2011

SATA –komitea 2/7

▪ Aikataulu

- Peruslinjaukset on valmistettava komiteassa vuoden 2008 loppuun mennessä.
- Linjausten talous- ja työllisyysvaikutusten on oltava käytettävissä vuoden 2009 helmikuun lopussa.
- Hallituksen neuvottelu vaalikauden puolenvälin tilanteesta helmikuun 2009 lopussa.

SATA –komitea 3/7

- Hallitus päättää tämän vaalikauden (2010 ja 2011) kehyksistä maaliskuun alussa 2009.
- Lakiehdotusten on oltava käytävissä vuoden 2009 huhtikuun loppuun mennessä.
- Muilta osin ehdotusten ja lainsäädännön kokonaisuudistuksen on oltava valmiina vuoden 2009 loppuun mennessä.

SATA –komitea 4/7

- Sisältölinjaukset SATA-komitealle
1. Kannustavuuden lisääminen
  2. Köyhyyden vähentäminen
  3. Sosiaaliturvan yksinkertaistaminen

SATA –komitea 5/7

- **Aktiivisuutta määrätietoisesti vahvistettava suhteessa passiivisiin toimenpiteisiin eli tarkoitus on**
  - lyhentää työttömyysjaksoja,
  - tehdä lyhytaikaistenkin töiden vastaanottamisen kannattavaksi,
  - helpottaa vajaakuntoisten työllistymistä, sekä
  - myöhentää eläkkeelle siirtymistä ja rohkaista eläkkeellä olevia osallistumaan työelämään nykyistä enemmän.

SATA –komitea 6/7

- Sosiaaliturva kehitettävä kokonaisuudeksi, joka takaa ihmisarvoisen elämän sairauden, työkyvyttömyyden, vanhuuden, työttömyyden, lapsen syntymän ja huoltajan kuoleman kohdatessa.
- Kansaneläkkeen tasoa ja kehitystä määriteltäessä on otettava huomioon sen luonne pitkäaikaisena turvana.
- On arvioitava myös sitä, miten kustannusten kattamiseen tarkoitettujen tulonsiirtojen ostovoima säilyy.

SATA –komitea 7/7

- Lainsäädännön johdonmukaisuutta ja ymmärrettävyyttä on parannettava.
- Käsittelyaikoja on nopeutettava ja hakumenettelyjä on yksinkertaistettava. On luotava määräajat sosiaaliturvan käsittelylle.
- Sosiaaliturvan hajanainen lainsäädäntö koottava johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi.

C) KASTE -ohjelmasta

- Keskeisiä tavoitteita on: Osallisuus lisääntyy ja syrjäytyminen vähenee. Muita tavoitteita on mm. sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittäminen, henkilöstön määrän ja osaamisen lisääminen.
- Toimenpiteinä:
  - Luodaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet
  - Puututaan varhain ongelmiin
  - Tuetaan lasten ja nuorten kehitystä ja parannetaan palveluja
  - Autetaan vaikeasti työllistyviä kuntoutumaan
  - Pitkäaikaisasunnottomien tukipalvelujen järjestäminen

D) Köyhyys 2010 – EU:n köyhyyden ja syrjäytymisen torjunnan teemavuosi

- TSTK (Työllisyys, sosiaalipolitiikka, terveys ja kuluttaja-asiat)-neuvosto teki päätöksen 2.10.2008 vuoden 2010 julistamisesta Euroopan köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan teemavuodeksi.
- Vuoden tavoitteena on tukea yhteisön sosiaalisen syrjäytymisen vastaisia toimia.
- Tavoitteina on
  - oikeuksien tunnustaminen
  - yhteisvastuu ja osallistuminen ja
  - yhteenkuuluvuus
- Nimetään kansallinen täytäntöönpanoelin, joka laatii kansallisen ohjelman ja huolehtii sen yhteensovittamisesta muiden meneillään olevien hankkeiden tai kehittämissuunnitelmien kanssa.

Sosiaalista ja Terveellistä Joulua!

